

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

zo 16. septembra 2013 *

„Hospodárska súťaž — Kartely — Belgický, nemecký, francúzsky, taliansky, holandský a rakúsky trh s kúpeľňovými doplnkami a príslušenstvom — Rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP — Koordinácia zvyšovania cien a výmena citlivých obchodných informácií — Pojem porušenie — Jediné porušenie — Relevantný trh — Usmernenia k metóde stanovovania výšky pokút z roku 2006 — Závažnosť — Koeficienty“

Vo veci T-396/10,

Zucchetti Rubinetteria SpA, so sídlom v Gozzane (Taliansko), v zastúpení: M. Condinanzi, P. Ziotti a N. Vasile, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: F. Castillo de la Torre, A. Antoniadis a L. Malferrari, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci pôvodne F. Ruggeri Laderchi a A. De Matteis, neskôr F. Ruggeri Laderchi, advokáti,

žalovanej,

ktorej predmetom je ako hlavný návrh zrušenie rozhodnutia Komisie K(2010) 4185 v konečnom znení z 23. júna 2010 týkajúceho sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.092 – Kúpeľňové doplnky a príslušenstvo) v rozsahu, v akom sa týka žalobkyne, a subsidiárne zrušenie alebo zníženie pokuty, ktorá jej bola uložená,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová, sudcovia K. Jürimäe (spravodajkyňa) a M. van der Woude,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. júna 2012,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Rozhodnutím K(2010) 4185 v konečnom znení z 23. júna 2010 týkajúcim sa konania podľa článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/39.092 – Kúpeľňové doplnky a príslušenstvo) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) konštatovala Európska komisia existenciu porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ a článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva. Toto porušenie, na ktorom sa podieľalo 17 podnikov, prebiehalo počas rôznych časových úsekov v období od 16. októbra 1992 do 9. novembra 2004 v podobe súboru protisúťažných dohôd a zosúladených postupov na územiach Belgicka, Nemecka, Francúzska, Talianska, Holandska a Rakúska (odôvodnenia 2 a 3 a článok 1 napadnutého rozhodnutia).
- 2 Presnejšie, Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že konštatované porušenie spočívalo, po prvé, v koordinácii ročného zvyšovania cien a iných poplatkov týmito výrobcami kúpeľňových doplnkov a príslušenstva v rámci pravidelných zasadnutí v rôznych vnútroštátnych profesijných združeniach, po druhé, v určovaní a koordinácii zvyšovania cien pri príležitosti osobitných udalostí, ako zvýšenie cien surovín, zavedenie eura, ako aj zavedenie mýtného a, po tretie, v prezradení a vo výmene citlivých obchodných informácií. Komisia okrem iného konštatovala, že stanovovanie cien v oblasti kúpeľňových doplnkov a príslušenstva sa uskutočňovalo v ročnom cykle. V rámci neho výrobcovia stanovovali cenníky, ktoré vo všeobecnosti zostávali účinné počas jedného roka a slúžili ako základ pre obchodné vzťahy s veľkoodberateľmi (odôvodnenia 152 až 163 napadnutého rozhodnutia).
- 3 Výrobkami dotknutými napadnutým rozhodnutím sú kúpeľňové doplnky a príslušenstvo patriace do jednej z troch podskupín týchto výrobkov: vodovodné batérie, sprchové kúty a príslušenstvo, ako aj keramika (ďalej len „tri podskupiny výrobkov“) (odôvodnenia 5 a 6 napadnutého rozhodnutia).
- 4 Žalobkyňa, Zucchetti Rubinetteria SpA, je talianskym podnikom, ktorý spomedzi troch podskupín výrobkov vyrába a predáva výlučne vodovodné batérie.
- 5 V napadnutom rozhodnutí Komisia rozhodla, že postupy opísané v bode 2 vyššie boli súčasťou celkového plánu s cieľom obmedziť hospodársku súťaž medzi adresátmi uvedeného rozhodnutia a vyznačovali sa jediným a komplexným porušením, ktoré sa vzťahovalo na tri podskupiny výrobkov uvedené v bode 3 vyššie, a ktoré zahŕňalo územia Belgicka, Nemecka, Francúzska, Talianska, Holandska a Rakúska (odôvodnenia 778 a 793 napadnutého rozhodnutia) (ďalej len „konštatované porušenie“). V tomto ohľade predovšetkým zdôraznila skutočnosť, že uvedené postupy sa uskutočnili podľa opakovaného modelu, ktorý bol rovnaký vo všetkých šiestich členských štátoch, na ktoré sa vzťahovalo prešetrovanie Komisie (odôvodnenia 778 a 793 napadnutého rozhodnutia). Taktiež poukázala na existenciu vnútroštátnych profesijných združení týkajúcich sa všetkých troch podskupín výrobkov, ktoré nazvala „koordinačnými subjektmi“, na existenciu vnútroštátnych profesijných združení pozostávajúcich z členov, ktorých činnosť sa týkala minimálne dvoch z týchto troch podskupín výrobkov, ktoré nazvala „viacvýrobové združenia“, ako aj na existenciu špecializovaných združení pozostávajúcich z členov, ktorých činnosť sa týkala jednej z týchto troch podskupín výrobkov (odôvodnenia 796 a 798 napadnutého rozhodnutia). Napokon konštatovala prítomnosť hlavnej skupiny podnikov, ktoré pôsobili v rámci kartelu v rôznych členských štátoch a v rámci koordinačných subjektov a viacvýrobových združení (odôvodnenia 796 a 797 napadnutého rozhodnutia).
- 6 Vzhľadom na skutočnosti, ktoré bolo možné vyvodiť z protisúťažných postupov, ktoré sa odohrávali najmä v Taliansku, tieto postupy sa údajne uplatňovali v rámci dvoch neformálnych skupín. Po prvé, určité podniky vrátane žalobkyne sa stretávali v rámci Euroitalia dva až trikrát ročne od júla 1992 do októbra 2004. V rámci tejto skupiny, ktorá bola vytvorená po tom, ako nemeckí výrobcovia vstúpili na taliansky trh, sa výmena informácií netýkala len vodovodných batérií, ale aj keramiky. Po druhé, stretnutia, ktorých sa zúčastňovala aj žalobkyňa, sa uskutočňovali v rámci skupiny Michelangelo

(meno hotela, kde sa uskutočňovali stretnutia), od konca roka 1995 alebo začiatku roka 1996 do 25. júla 2003. Diskusie počas týchto stretnutí sa týkali širokej škály kúpeľňových výrobkov, najmä vodovodných batérií a keramiky (odôvodnenia 97 až 100 napadnutého rozhodnutia).

- 7 Pokiaľ ide o účasť žalobkyne na stretnutiach Euroitalia a Michelangelo, Komisia na jednej strane uvádza, že hoci žalobkyňa spochybňuje právnu kvalifikáciu kartelu, uznáva pritom, že viedla nevhodné diskusie so svojimi konkurentmi. Na druhej strane bez ohľadu na skutočnosť, či uplatňovala alebo neuplatňovala sporné zvýšenia cien, žalobkyňa údajne zohrávala aktívnu úlohu pri organizovaní stretnutí a diskusií počas nich, čo údajne preukazujú písomné dôkazy, ktoré má Komisia k dispozícii (pozri odôvodnenia 470 až 474 napadnutého rozhodnutia).
- 8 Pokiaľ ide o určenie prípadnej účasti dotknutých podnikov na konštatovanom porušení, Komisia uvádza, že neexistuje dostatok dôkazov umožňujúcich vyvodenie záveru, že žalobkyňa, ako aj ostatné talianske podniky zúčastňujúce sa stretnutí Euroitalia a Michelangelo, si boli vedomé spoločného plánu (odôvodnenia 851 až 879 napadnutého rozhodnutia).
- 9 Okrem iného, Komisia pri výpočte pokút uložených podnikom, ktorých sa týka napadnuté rozhodnutie, vychádzala z usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia z roku 2006“) (odôvodnenia 1174 až 1399 napadnutého rozhodnutia).
- 10 V článku 1 ods. 5 bod 18 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatuje, že žalobkyňa sa podieľala na porušení od 16. októbra 1992 do 9. novembra 2004 týkajúcim sa kúpeľňových doplnkov a príslušenstvom na území Talianska.
- 11 V článku 2 ods. 17 napadnutého rozhodnutia Komisia uložila žalobkyni pokutu 3 996 000 eur.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 12 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu z 8. septembra 2010 podala žalobkyňa žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 13 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (štvrtá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.
- 14 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté počas pojednávania 12. júna 2012.
- 15 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
 - ako hlavný návrh, zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa jej týka,
 - subsidiárne, zrušil pokutu, ktorá jej bola uložená, alebo podstatne znížil jej výšku,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 16 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
 - zamietol žalobu,
 - zaviazal žalovanú na náhradu trov konania.

Právny stav

- 17 Na úvod treba pripomenúť, že súdna kontrola, ktorú vykonáva súd Európskej únie, pokiaľ ide o rozhodnutia prijaté Komisiou na postihovanie porušení práva hospodárskej súťaže, spočíva v preskúmaní zákonnosti uvedenom v článku 263 ZFEÚ, ktoré je doplnené, ak mu je predložený návrh v tomto zmysle, neobmedzenou právomocou priznanou tomuto súdu v zmysle článku 31 nariadenia č. 1/2003 v súlade s článkom 261 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, Chalkor/Komisia, C-386/10 P, Zb. s. I-13085, body 53, 63 a 64). Táto právomoc oprávňuje súd, aby nad rámec jednoduchého preskúmania zákonnosti sankcie nahradil posúdenie Komisie svojím vlastným posúdením a v dôsledku toho prípadne zrušil, znížil alebo zvýšil sumu uloženú pokuty alebo penále (pozri rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, KME Germany a i./Komisia, C-272/09 P, Zb. s. I-12789, bod 103 a tam citovanú judikatúru; pozri v tomto zmysle rozsudok Všeobecného súdu z 5. októbra 2011, Romana Tabacchi/Komisia, T-11/06, Zb. s. II-6681, bod 265).
- 18 Vzhľadom na judikatúru uvedenú v predchádzajúcom bode treba ako prvý preskúmať návrh žalobkyne, predložený ako hlavný, na zrušenie napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týka, a ako druhý jej návrh predložený subsidiárne, aby Všeobecný súd uplatnil svoju neobmedzenú právomoc a zmenil sumu pokuty, ktorú je uložila Komisia, tak, že ju zruší alebo zníži.

O návrhu predloženom ako hlavný, na čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia

- 19 Na podporu svojej žaloby, žalobkyňa uvádza tri žalobné dôvody. Prvý žalobný dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení, z ktorého vychádzala Komisia pri určení relevantného trhu. Druhý žalobný dôvod je založený na tom, že Komisia sa nesprávne domnievala, že postupy, o ktoré ide, predstavujú porušenie článku 101 ZFEÚ. Tretí žalobný dôvod je založený na pochybeniach a porušeníach Komisie pri výpočte sumy pokuty.

O prvom dôvode založenom na pochybení Komisie pri určení relevantného trhu

- 20 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia porušila článok 101 ZFEÚ, vychádzala zo zjavne nesprávneho posúdenia a nespĺnila svoju povinnosť vykonať dokazovanie a povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o vymedzenie relevantného trhu použité v napadnutom rozhodnutí, najmä v odôvodnení 791 uvedeného rozhodnutia. Ako potvrdila na pojednávaní v odpovedi na otázky Všeobecného súdu, v tejto súvislosti vznáša dve zásadné výhrady.
- 21 Po prvé, pokiaľ ide o tri podskupiny výrobkov, žalobkyňa najprv tvrdí, že Komisia nevymedzila presne relevantné trhy, napriek skutočnosti, že táto analýza podľa nej predstavuje nevyhnutný predpoklad kvalifikácie skutkových okolností, o ktoré ide, ako jediného porušenia. Komisia sa ďalej údajne nesprávne domnievala, že tri podskupiny výrobkov sú súčasťou jedného a toho istého trhu výrobkov, hoci na jednej strane nie sú zastupiteľné tak z hľadiska ponuky, ako aj dopytu, a na druhej strane ide podľa nej z technologického, obchodného aj estetického hľadiska o rozdielne výrobky. V tejto súvislosti poznamenáva, že aj keby sa mohlo usudzovať, že medzi vodovodnými batériami a keramikou existuje komplementarita a hospodárska súvislosť, nestačilo by to na vyvodenie záveru o existencii jediného relevantného trhu.
- 22 Po druhé, Komisia v napadnutom rozhodnutí údajne neurčila rozsah relevantného geografického trhu, ako mal byť podľa nej vymedzený v súlade s bodom 8 oznámenia Komisie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže spoločenstva (Ú. v. ES C 372, 1997, s. 5; Mim. vyd. 08/001, s. 155). Žalobkyňa v tejto súvislosti poznamenáva, že Komisia sa uspokojila s uvedením toho, že konštatované porušenie sa týka šiestich členských štátov uvedených v bode 1 vyššie.
- 23 Komisia nesúhlasí s argumentáciou, ktorú uviedla žalobkyňa.

- 24 V prvom rade pokiaľ ide o výhradu žalobkyne, že Komisia nemohla dospieť k záveru o existencii jediného porušenia, keďže tri podskupiny výrobkov neboli súčasťou jedného a toho istého trhu výrobkov, po prvé treba konštatovať, že v napadnutom rozhodnutí na jednej strane nijako neuviedla, že uvedené tri podskupiny, ktoré v odôvodneniach 5 až 12 napadnutého rozhodnutia jasne rozlíšila, tvoria súčasť jedného a toho istého trhu výrobkov. V odôvodnení 791 napadnutého rozhodnutia totiž Komisia uviedla, že „samotná skutočnosť, že výrobky dotknuté porušením patria do rôznych trhov, nestačí na spochybnenie skutočnosti, že dané správanie predstavuje jediné porušenie“.
- 25 Na druhej strane skutočnosť, že Komisia sa domnievala, že existovalo jediné porušenie v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva, vzhľadom na vzájomnú závislosť protisúťažných postupov týkajúcich sa každej z troch podskupín výrobkov a existenciu celkového plánu, ako vyplýva najmä z odôvodnenia 796 napadnutého rozhodnutia, neznamená, že Komisia z toho vyvodila, že tri podskupiny výrobkov sú súčasťou jedného a toho istého trhu. V tejto súvislosti totiž treba pripomenúť, že porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ môže vyplývať nielen z dohôd alebo zosúladených postupov, ktoré sú izolované a musia sa postihovať ako samostatné porušenia, ale aj zo série dohôd alebo zosúladených postupov, ktoré vzájomne súvisia takým spôsobom, že sa musia považovať za podstatné zložky jediného porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 258 a tam citovanú judikatúru). Na to, aby sa preukázala existencia jediného porušenia, je Komisia povinná preukázať, že dohody alebo zosúladené postupy, hoci sa týkajú rozdielnych tovarov, služieb alebo území, sú súčasťou celkového plánu vedome uplatňovaného dotknutými podnikmi smerujúceho k dosiahnutiu jediného protisúťažného cieľa (pozri v tomto zmysle rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný, body 258 a 260, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2008, Lafarge/Komisia, T-54/03, neuvverejnený v Zbierke, bod 482).
- 26 Preto Komisia nijako nepochybila, keď konštatovala, že tri podskupiny výrobkov tvorili súčasť jediného porušenia, hoci patrili na rozdielne trhy s výrobkami.
- 27 V druhom rade treba uviesť, že Komisia nemala nijakú povinnosť uviesť v napadnutom rozhodnutí presné ohraničenie trhov s výrobkami, na ktoré patrili tri podskupiny výrobkov.
- 28 Na jednej strane, ako Komisia v podstate uviedla v odôvodnení 891 napadnutého rozhodnutia, pričom žalobkyňa to nespochybnila, z judikatúry vyplýva, že v rámci uplatňovania článku 101 ods. 1 ZFEÚ je Komisia povinná vymedziť dotknutý trh preto, aby sa určilo či dohoda môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a či má za cieľ alebo následok vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže v rámci Únie. V dôsledku toho je Komisii uložená povinnosť ohraničiť dotknutý trh v napadnutom rozhodnutí prijatom na základe článku 101 ods. 1 ZFEÚ len vtedy, ak bez takéhoto ohraničenia nie je možné určiť, či dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup, o ktoré ide, môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a majú za cieľ alebo následok vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. októbra 2005, Groupe Danone/Komisia, T-38/02, Zb. s. II-4407, bod 99 a tam citovanú judikatúru).
- 29 V prejednávanej veci stačí konštatovať, že žalobkyňa neuviedla nijaké tvrdenie ani dôkaz, ktoré by mali preukázať, že na rozdiel od toho, čo uviedla Komisia v napadnutom rozhodnutí, zosúladené postupy, ktoré sa uskutočnili v rámci Euroitalia a Michelangelo, pokiaľ ide o vodovodné batérie uvádzané na trh v Taliansku, nemohli ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a nemali za cieľ alebo následok vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.
- 30 Na druhej strane treba uviesť, rovnako ako Komisia uviedla v odôvodnení 892 napadnutého rozhodnutia, že konštatovanie, podľa ktorého tri podskupiny výrobkov patria na rozdielne trhy s výrobkami, v každom prípade nevyvracia skutkové okolnosti, ktoré ju viedli k tomu, že v odôvodnení

796 uvedeného rozhodnutia v podstate dospela k záveru, že uvedené postupy sa museli považovať za súčasť jediného porušenia, vzhľadom na vzťahy vzájomnej závislosti existujúce medzi nimi a existenciu celkového plánu, ktorý sa uplatňoval.

- 31 Za týchto okolností tvrdenia žalobkyne, v ktorých uvádza, že tri podskupiny výrobkov nie sú súčasťou jedného a toho istého trhu s výrobkami, lebo nie sú zastupiteľné z hľadiska ponuky ani dopytu a sú rozdielne z technologického, obchodného aj estetického hľadiska, musia byť zamietnuté ako neúčinné.
- 32 Ďalšie dve tvrdenia žalobkyne nemôžu zmeniť konštatovanie uvedené v bode 31 vyššie.
- 33 Pokiaľ ide o prvé tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého sa podieľala len na časti porušenia týkajúcej sa Talianska, v tejto súvislosti stačí uviesť, že takéto konštatovanie neznamena, že Komisia nemohla platne vyvodiť záver o existencii jediného porušenia, na ktorom sa podieľali ostatné podniky uvedené v napadnutom rozhodnutí.
- 34 Pokiaľ ide o druhé tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého Komisia v odôvodnení 791 napadnutého rozhodnutia nesprávne uviedla odkaz na rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 2005 (Tokai Carbon a i./Komisia, T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, neuverejnený v Zbierke, bod 90), najskôr treba uviesť, že v odôvodnení 791 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla:

„Napokon, Komisia je oprávnená vychádzať pri svojom opise trhu, o ktorý ide v prípade kartelov, zo správania zúčastnených podnikov. Súd prvého stupňa... v bode 90 rozsudku Tokai Carbon [a i./Komisia, už citovaného], rozhodol, že nie Komisia by si mala svojvoľne zvoliť dotknutý trh, ale sú to členovia kartelu, na ktorom sa podieľal [dotknutý podnik], ktorí vedome zosúladzovali svoje protisúťažné správanie vo vzťahu k výrobkom [dotknutým v tejto veci]. Samotná skutočnosť, že výrobky dotknuté porušením patria do rôznych trhov, nestačí na spochybnenie skutočnosti, že dané správanie predstavuje jediné porušenie“.

- 35 Následne treba uviesť, že v odôvodnení 889 napadnutého rozhodnutia Komisia s odvolaním sa na rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie (pozri poznámku pod čiarou č. 1248 napadnutého rozhodnutia) uviedla:

„sú to teda v zásade členovia kartelu, ktorí ohraničujú obsah a všeobecné parametre kartelu, úmyselným zosúladovaním svojho protisúťažného správania vo vzťahu k dotknutým výrobkom a územiam“.

- 36 Z odôvodnení 791 a 889 napadnutého rozhodnutia teda vyplýva, že v rámci skúmania otázky, či dotknuté protiprávne postupy predstavujú viaceré porušenia alebo jediné porušenie (pozri bod 5.2.3 napadnutého rozhodnutia), Komisia správne uviedla, že netreba skúmať, či sa dotknuté postupy týkajú výrobkov patriacich do jedného a toho istého trhu, ale to, či ich samotné podniky zamýšľali ako postupy, ktoré sú súčasťou celkového plánu vedome uplatňovaného týmito podnikmi smerujúceho k dosiahnutiu jediného protisúťažného cieľa.
- 37 Tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého sa Komisia nesprávne odvolala na rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 34 vyššie, aby podporila svoje konštatovanie, že existovalo jediné porušenie, teda musí byť zamietnuté ako nedôvodné.
- 38 V druhom rade, pokiaľ ide o výhradu žalobkyn, že Komisia neohraničila relevantný geografický trh, treba pripomenúť, že ako vyplýva z judikatúry uvedenej v bode 28 vyššie, v rámci uplatňovania článku 101 ods. 1 ZFEÚ je Komisia povinná vymedziť relevantný trh len na to, aby sa určilo, či dotknuté postupy ovplyvňujú obchod medzi členskými štátmi a či majú za cieľ alebo následok vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu.

- 39 V prejednávanej veci treba najskôr konštatovať, že v odôvodnení 122 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že protiprávne postupy, o ktoré ide, sa týkali predaja troch podskupín výrobkov v šiestich členských štátoch, t. j. v Belgicku, Nemecku, Francúzsku, Taliansku, Holandsku a Rakúsku.
- 40 Potom v odôvodnení 123 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že „objem predaja výrobcov kúpeľňových doplnkov a príslušenstva nasvedč[oval] značnému významu pre obchod medzi členskými štátmi... únie, ako aj medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP“.
- 41 V odôvodnení 124 napadnutého rozhodnutia Komisia navyše predovšetkým uviedla, že „cezhraničná povaha týchto dohôd [o koordinovaní zvyšovania cien] sa prejav[ovala] tiež v existencii väzieb medzi zúčastnenými vnútroštátnymi združeniami, predovšetkým prítomnosťou úzkeho jadra tvoreného rovnakými podnikmi vo všetkých týchto členských štátoch“.
- 42 Okrem toho v odôvodneniach 814 až 823 napadnutého rozhodnutia Komisia preskúmala cezhraničné väzby medzi dotknutými tajnými dohodami. V rámci toho predovšetkým uviedla, v odôvodnení 814 tohto rozhodnutia, že tieto cezhraničné väzby boli preukázané diskusiami a výmenami informácií, ktoré sa uskutočnili v rámci vnútroštátnych združení.
- 43 Napokon v odôvodneniach 824 až 833 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že medzi týmito šiestimi členskými štátmi sa uskutočňovala významná obchodná výmena.
- 44 Z konštatovaní uvedených v bodoch 39 až 43 vyššie teda vyplýva, že hoci sa Komisia domnievala, že protiprávne postupy, o ktoré ide, sa uskutočňovali predovšetkým v šiestich členských štátoch, uviedla pritom tiež dôvody, prečo sa domnievala, že uvedenými postupmi bol ovplyvnený obchod a hospodárska súťaž v rámci Únie. Komisia preto nebola povinná podrobnejšie vymedziť relevantný trh výrobkov, s ktorým mali byť spojené vodovodné batérie.
- 45 Druhá výhrada žalobkyne sa teda musí zamietnuť ako nedôvodná.
- 46 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia neporušila článok 101 ZFEÚ, nevychádzala zo zjavne nesprávneho posúdenia a nie je pravda, že nesplnila svoju povinnosť vykonať dokazovanie a povinnosť odôvodnenia, pokiaľ ide o vymedzenie relevantného trhu, na ktorom sa uplatňovali protiprávne postupy, o ktoré ide.
- 47 Preto musí byť zamietnutý prvý žalobný dôvod ako celok.
- O druhom žalobnom dôvode založenom na existencii porušení spojených s kvalifikovaním diskusií v rámci Euroitalia a Michelangelo ako kartelu
- 48 Žalobkyňa uvádza, že hoci jej Komisia mohla oprávnene vytýkať, že „sa zúčastnila na nevhodných diskusiách týkajúcich sa cien“, tieto diskusie však neviedli k nijakej dohode o určení alebo koordinovaní zvyšovania cien. V rámci toho tvrdí, že Komisia porušila článok 101 ZFEÚ tým, že kvalifikovala skutkové okolnosti ako porušenie, vychádzala z nesprávneho posúdenia skutočností, nesplnila svoju povinnosť odôvodnenia, ako vyplýva z článku 296 ZFEÚ, a zneužila svoje právomoci.
- 49 Najprv treba poznamenať, že z písomných pripomienok žalobkyne jasne nevyplýva, ktoré tvrdenie uvádza na podporu jednotlivých porušení, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom bode. Naproti tomu je nepochybné, že v podstate uvádza tri zásadné výhrady na podporu svojho druhého žalobného dôvodu. Druhý žalobný dôvod treba preskúmať vzhľadom na uvedené výhrady.
- 50 V prvom rade žalobkyňa poznamenáva, že hoci Komisia v napadnutom rozhodnutí správne uviedla, že sa nepodieľala na jedinom komplexnom a pokračujúcom porušení, naproti tomu nesprávne konštatovala, že sa podieľala na oveľa závažnejšom porušení, ako je porušenie spočívajúce v samotnej

účasti na výmene citlivých obchodných informácií na trhu vodovodných batérií. V tejto súvislosti tvrdí, že na rozdiel od protisúťažných postupov, ktoré sa na jednej strane týkali dvoch iných podskupín výrobkov ako sú vodovodné batérie, a na druhej strane sa uskutočnili v iných členských štátoch ako je Taliansko, diskusie o cenách, ktorých sa zúčastnila, neviedli k ich koordinovaniu ani určovaniu. Podľa nej teda neexistovali zhodujúce sa a dostatočné nepriame dôkazy preukazujúce zhodnosť správania účastníkov uvedených stretnutí, keďže každý podnik konal nezávisle, čo okrem iného podľa nej uznali podniky, ktorým bolo priznané zníženie pokuty na základe oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s.155, ďalej len „oznámenie o spolupráci z roku 2002“).

- 51 Komisia s touto argumentáciou nesúhlasí.
- 52 Po prvé treba uviesť, rovnako ako uviedla Komisia, že hoci žalobkyňa popiera, že „koordinovala“ alebo „určovala“ zvýšenia cien so svojimi konkurentmi, vo svojich písomných pripomienkach výslovne uznáva, že sa zúčastnila „nevhodných diskusií týkajúcich sa cien“.
- 53 Následne treba pripomenúť, že z judikatúry vyplýva, že na to, aby išlo o dohodu v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, stačí, aby dotknuté podniky vyjadrili svoju spoločnú vôľu správať sa na trhu určitým spôsobom (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 1991, Hercules Chemicals/Komisia, T-7/89, Zb. s. II-1711, bod 256, a z 20. marca 2002, HFB a i./Komisia, T-9/99, Zb. s. II-1487, bod 199).
- 54 Možno sa domnievať, že dohoda v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ je uzatvorená, ak existuje zhoda vôle týkajúca sa samotnej zásady obmedzenia hospodárskej súťaže, aj keď konkrétne prvky zamýšľaného obmedzenia sú ešte predmetom rokovaní (pozri v tomto zmysle rozsudok HFB a i./Komisia, už citovaný v bode 53 vyššie, body 151 až 157 a 206).
- 55 Pojem zosúladený postup predstavuje formu spolupráce medzi podnikmi, ktorá bez toho, aby podniky dospeli k uskutočneniu dohody v pravom zmysle slova, vedome nahrádza riziká hospodárskej súťaže praktickou spolupracou medzi nimi (rozsudky Súdneho dvora z 8. júla 1999, Komisia/Anic Participazioni, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 115, a Hüls/Komisia, C-199/92 P, Zb. s. I-4287, bod 158).
- 56 V tejto súvislosti článok 101 ods. 1 ES bráni akémukoľvek priamemu alebo nepriamemu nadviazaniu kontaktov medzi hospodárskymi subjektmi, ktorý môže buď ovplyvniť správanie skutočného alebo potenciálneho konkurenta na trhu, alebo odhaliť takému konkurentovi správanie, ktoré sa tieto subjekty rozhodli samy dodržiavať na trhu alebo ktoré zamýšľajú dodržiavať, pokiaľ je cieľom alebo následkom týchto kontaktov obmedzenie hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Anic Participazioni, už citovaný v bode 55 vyššie, body 116 a 117).
- 57 Výmena informácií je v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže Únie, pokiaľ zmierňuje alebo odstraňuje stupeň neistoty o fungovaní dotknutého trhu, čo vedie k obmedzeniu hospodárskej súťaže medzi podnikmi (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 2. októbra 2003, Thyssen Stahl/Komisia, C-194/99 P, Zb. s. I-10821, bod 81 a tam citovanú judikatúru).
- 58 Sprístupnenie citlivých informácií totiž odstraňuje neistotu týkajúcu sa budúceho správania konkurenta a ovplyvňuje tak priamo alebo nepriamo stratégiu príjemcu týchto informácií (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 23. novembra 2006, Asnef-Equifax a Administración del Estado, C-238/05, Zb. s. I-11125, bod 51 a tam citovanú judikatúru). Každý hospodársky subjekt si teda musí samostatne určiť politiku, ktorú mieni uplatňovať na vnútornom trhu, a podmienky, ktoré chce ponúkať svojim zákazníkom (pozri rozsudok Thyssen Stahl/Komisia, už citovaný v bode 57 vyššie, bod 82 a tam citovanú judikatúru).
- 59 Hoci je pravda, že táto požiadavka samostatnosti nevylučuje právo hospodárskych subjektov rozumne sa prispôbiť zistenému alebo očakávanému správaniu ich konkurentov, je však jasne v rozpore s akýmkoľvek nadviazaním priamych alebo nepriamych kontaktov medzi takýmito hospodárskymi

subjektmi, ktorých cieľom alebo následkom je dosiahnutie takých podmienok hospodárskej súťaže, ktoré nezodpovedajú bežným trhovým podmienkam vzhľadom na povahu tovarov alebo poskytovaných plnení, význam a počet podnikov, ako aj objem tohto obchodu (pozri rozsudok Thyssen Stahl/Komisia, už citovaný v bode 57 vyššie, bod 83 a tam citovanú judikatúru).

- 60 Z judikatúry uvedenej v bodoch 53 až 59 vyššie teda vyplýva, že Komisia správne usudzovala, že dotknuté podniky vrátane žalobkyne koordinovali zvyšovania svojich budúcich cien a že takýto postup predstavoval porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ, keďže môže odstrániť neistotu, ktorú mohla mať žalobkyňa pokiaľ ide o budúce správanie jej konkurentov, a priamo alebo nepriamo tak ovplyvniť ich obchodnú politiku.
- 61 Po druhé a v každom prípade treba uviesť, že Komisia v odôvodnení 472 napadnutého rozhodnutia uviedla, že „[nezáleží, či žalobkyňa] uplatňovala [alebo neuplatňovala] všetky zvýšenia cien uvedené počas stretnutí, [lebo] zjavne zohrávala aktívnu úlohu pri organizovaní stretnutí a aktívne sa zúčastňovala všetkých diskusií o cenách v rámci týchto stretnutí, a to systematicky a nepretržite počas veľmi dlhého obdobia (viac ako [desať] rokov)“. Komisia tiež uviedla, v odôvodnení 467 tohto rozhodnutia, že „účastníci prijímali konkrétne opatrenia na kontrolovanie vývoja zvyšovania cien, ako to preukazujú okružle stoly o cenách, ktoré sa pravidelne uskutočňovali“ počas uvedených stretnutí a že „účastníci spriadali úzke vzťahy charakterizované takým stupňom spolupráce a vzájomnej závislosti, že tým bola obmedzená ich sloboda konať“.
- 62 V tejto súvislosti treba na jednej strane konštatovať, že žalobkyňa neuviedla nijaké tvrdenie ani dôkaz, ktoré by mohli vyvrátiť dve posúdenia Komisie uvedené v odôvodnení 467 napadnutého rozhodnutia a pripomenuté v predchádzajúcom bode. Na základe uvedených posúdení sa pritom Komisia mohla oprávnenne domnievať, že diskusie týkajúce sa zvyšovania cien, o ktoré ide, boli zakázané článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, keďže mohli ovplyvniť správanie každého z konkurentov na trhu.
- 63 Na druhej strane na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, pojem „koordinovanie cien“ je vhodný na charakterizovanie porušenia, na ktorom sa podieľala žalobkyňa. Aj keby sa totiž ukázalo, že diskusie týkajúce sa zvyšovania budúcich cien neviedli členov kartelu k dohode o cenách, ktoré budú fakturovať, stále platí, že umožnili koordinovanie uvedených zvýšení, vzhľadom na systematickú povahu príslušných protiprávných výmen informácií.
- 64 Komisia preto nijako nepochybila pri kvalifikovaní porušenia, na ktorom sa podieľala žalobkyňa.
- 65 Vzhľadom na predchádzajúce konštatovania ostatné tvrdenia žalobkyne, ktorými chce preukázať, že Komisia sa nesprávne domnievala, že protiprávne postupy spojené s vodovodnými batériami na talianskom trhu boli rovnako závažné ako tie, ku ktorým došlo pokiaľ ide o ostatné dve podskupiny výrobkov v ostatných členských štátoch, alebo že diskusie, ktoré ide, sa týkali len vodovodných batérií a netýkali sa ostatných dvoch podskupín výrobkov, musia byť zamietnuté ako neúčinné. Tieto tvrdenia totiž nespochybňujú kvalifikáciu porušenia podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ktorú použila Komisia, keďže žalobkyňa sa podieľala na koordinovaní budúcich zvýšení cien.
- 66 V dôsledku toho musí byť prvá výhrada žalobkyne zamietnutá.
- 67 V druhom rade žalobkyňa v podstate tvrdí, že počas stretnutí Euroitalia, ktoré sa uskutočnili od 16. októbra 1992, a následne počas stretnutí Michelangelo sa jej konkurenti obmedzovali na oznamovanie, v rámci diskusií týkajúcich sa vývoja trhu, informácií týkajúcich sa cenových politík, ktoré určili predtým. Podľa žalobkyne sa prijaté cenové politiky často líšili v závislosti od podniku a boli často neurčité. Diskutované zvýšenia cien sa podľa nej týkali uplynulých rokov a význam uvedených zvýšení bol uvedený len všeobecne, bez toho, aby bol vyčíslený. V tejto súvislosti sa žalobkyňa údajne správala na trhu vždy samostatne a plne nezávisle, tak pokiaľ ide o načasovanie

zvýšenia cien, ako aj určenie ich výšky. Na pojednávaní žalobkyňa v odpovedi na otázky Všeobecného súdu tiež uviedla, že sa domnievala, že sporné postupy neodstraňovali ani neznižovali stupeň neistoty pokiaľ ide o správanie jej konkurentov, keďže v skutočnosti sa neriadili spornými výmenami informácií.

68 Komisia s touto argumentáciou nesúhlasí.

69 Najprv treba uviesť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí najskôr vysvetlila, v odôvodneniach 398 až 408, zásadné mechanizmy fungovania kartelu v Taliansku v rámci Euroitalia a Michelangelo, pokiaľ ide o vodovodné batérie. Potom v odôvodneniach 409 a 410 uvedeného rozhodnutia pripomína, že protiprávne diskusie začali v rámci zduženia Federceramica v rokoch 1990 až 1992, ale že tieto stretnutia nezohľadnila pri sankcionovaní, najmä v prípade žalobkyne. Napokon v odôvodneniach 411 až 462 napadnutého rozhodnutia opisuje rôzne stretnutia Euroitalia alebo Michelangelo, o ktorých sa domnieva, že dotknuté podniky, vrátane žalobkyne, počas nich uskutočňovali protiprávne diskusie od 16. októbra 1992 do 9. novembra 2004. Keďže žalobkyňa spochybňuje posúdenia Komisie len vo vzťahu k určitým stretnutiam Euroitalia, počas ktorých sa údajne uskutočnili protiprávne diskusie, len vo vzťahu k týmto stretnutiam treba preskúmať, či Komisia vychádzala z nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že žalobkyňa sa podieľala na protisúťažných diskusiách.

70 Po prvé, pokiaľ ide o stretnutie Euroitalia zo 16. októbra 1992, žalobkyňa tvrdí, že Komisia si nesprávne vyložila skutkové okolnosti, keď usúdila, že zo zápisnice z tohto stretnutia vyplývalo, že podniky, ktoré sa ho zúčastnili, sa dohodli na tom, že na nasledujúce stretnutie neprinesú svoje „výsledky“, ale len účtovné „súvahy“. Uvedené súvahy pritom podľa nej obsahovali informácie, ktoré boli verejne prístupné. Táto zápisnica teda podľa nej nepreukazuje, že sa podieľala na protisúťažných diskusiách.

71 V tejto súvislosti treba uviesť, že Komisia pri vyvodení záveru, v odôvodnení 411 napadnutého rozhodnutia, že diskusie, ktoré sa uskutočnili počas tohto stretnutia zo 16. októbra 1992, boli protiprávne, vychádzala, ako vyplýva z poznámky pod čiarou č. 506 uvedeného rozhodnutia, zo zápisnice, ktorá predovšetkým uvádzala:

„problematika zvýšenia cien o 5 až 7 % ? v januári ? ... nasledujúce stretnutie priniesť súvahy. Oznámiť zvýšenie cien v decembri alebo januári“.

72 Ak sa však zápisnica uvedená v predchádzajúcom bode vykladá v súlade s vyhlásením, ktoré podala spoločnosť Grohe Beteiligungs GmbH (ďalej len „Grohe“) v rámci svojej žiadosti o zníženie pokuty, ktorej dôkaznú hodnotu žalobkyňa nespochybňuje, jednoznačne z nej vyplýva, že účastníci tohto stretnutia vrátane žalobkyne a Grohe tam stanovili zvýšenie svojich cien od decembra alebo nasledujúceho januára. Podľa žiadosti Grohe o zníženie pokuty totiž na stretnutiach Euroitalia, ktoré sa každoročne uskutočňovali v septembri alebo októbri, účastníci diskutovali o svojich predpovediach individuálnych zvýšení cien pre nasledujúci rok (pozri odôvodnenie 402 napadnutého rozhodnutia).

73 Okrem iného, tvrdenie žalobkyne, že zápisnica z tohto stretnutia zo 16. októbra 1992 neumožňuje výslovne určiť, ktoré podniky sa rozhodli zvýšiť svoje ceny a aké boli presné sumy týchto zvýšení cien, nemá vplyv na konštatovanie, že táto zápisnica vykladaná v súlade s vyhlásením Grohe z právneho hľadiska dostatočne preukazuje, že účastníci tohto stretnutia vrátane žalobkyne sa prinajmenšom dohodli na samotnej zásade budúceho obmedzenia hospodárskej súťaže, hoci osobitné okolnosti zamýšľaného obmedzenia boli ešte predmetom rokovaní. Takéto správanie predstavuje porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ, v súlade s judikatúrou uvedenou v bodoch 54 a 55 vyššie.

74 Komisia preto nevychádzala z nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že žalobkyňa sa podieľala na protisúťažných diskusiách na stretnutí Euroitalia zo 16. októbra 1992.

- 75 Po druhé, pokiaľ ide o stretnutie Euroitalia z 15. marca 1993, žalobkyňa tvrdí, že diskusie, ktoré sa uskutočnili pri tejto príležitosti, preukazujú samostatnosť obchodnej stratégie podnikov, ktoré sa ho zúčastnili, keďže zvýšenia cien sa predpokladali ešte pred uskutočnením toho stretnutia a existovali značné rozdiely v uvedených zvýšeníach a zamýšľaných zľavách.
- 76 V tejto súvislosti treba na jednej strane uviesť, že žalobkyňa nespochybňuje konštatovanie Komisie uvedené v odôvodnení 412 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého rukou písané poznámky generálneho riaditeľa Hansgrohe AG preukazujú, že podniky si vymenili informácie o percentuálnom zvýšení svojich cien na rok 1993. Na druhej strane, hoci je pravda, že tieto zvýšenia, rovnako ako zvýšenia zamýšľané spoločnosťou Hansa Metallwerke AG (ďalej len „Hansa“) (pozri odôvodnenie 412 napadnutého rozhodnutia), sa uplatňovali jeden týždeň pred stretnutím z 15. marca 1993, takáto výmena informácií však mohla ovplyvniť jedine správanie dotknutých podnikov pokiaľ ide o skutočné uplatňovanie budúcich zvýšení ich cien. Táto výmena informácií totiž prispela k vytvoreniu atmosféry dôvery v skupine v rámci Euroitalia, pokiaľ ide o vôľu účastníkov zvýšiť ceny.
- 77 Za týchto okolností Komisia v tejto súvislosti nevychádzala z nesprávneho posúdenia skutkových okolností.
- 78 Po tretie, pokiaľ ide o stretnutia Euroitalia z 21. októbra 1994, 16. októbra 1995, a 14. mája 1996, žalobkyňa v podstate tvrdí, že každé z týchto stretnutí potvrdzuje, že dotknuté podniky nekoordinovali svoje cenové politiky, ktoré teda zostali „samostatné a diferencované“. Ako však vyplýva zo zápisníc z týchto stretnutí, na ktoré sa odkazuje v odôvodneniach 416, 418 a 420 napadnutého rozhodnutia a ktorých obsah žalobkyňa nespochybňuje, ukázalo sa, že predmetné diskusie sa týkali tiež zvyšovaní cien, ktoré sa mali uplatňovať v budúcnosti.
- 79 Totiž najskôr pokiaľ ide o stretnutie z 21. októbra 1994, stačí konštatovať, že žalobkyňa nespochybňuje, že ako Komisia uviedla v odôvodnení 416 napadnutého rozhodnutia a ako vyplýva zo zápisnice z tohto stretnutia, ktorú vypracovala sama žalobkyňa, RAF Rubinetteria SpA na ňom uviedla svoj úmysel zvýšiť svoje ceny o 7 % od 1. januára nasledujúceho roka.
- 80 Následne pokiaľ ide o stretnutie zo 16. októbra 1995, ako uvádza Komisia v odôvodnení 418 napadnutého rozhodnutia, zo zápisnice zo stretnutia uvedeného v predchádzajúcom bode tiež vyplýva, že Rubinetteria Cisa SpA na ňom uviedla, že chce zvýšiť svoje ceny o 5 až 6 %.
- 81 Napokon pokiaľ ide o stretnutie zo 14. mája 1996, na jednej strane treba konštatovať, že hoci účastníci neposkytli zápisnicu z tohto stretnutia, nič to nemení na skutočnosti, že žalobkyňa nespochybňuje, že ako Komisia uviedla v odôvodnení 420 napadnutého rozhodnutia, Hansa na ňom uviedla, že zvýši svoje ceny v nasledujúcom septembri. Na druhej strane a v každom prípade zo stretnutia, ktoré sa uskutočnilo dva mesiace predtým, teda 12. marca 1996, a ktoré sa uvádza v odôvodnení 419 napadnutého rozhodnutia, vyplýva, že American Standard Inc. okrem iného uviedla zvýšenie svojich cien o 5 % od 1. mája 1996. To teda potvrdzuje skutočnosť, že diskusie členov Euroitalia v prvom polroku 1996 sa týkali aj zvýšenia budúcich cien.
- 82 Preto treba konštatovať, že Komisia nevychádzala z nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že na stretnutiach Euroitalia z 21. októbra 1994, 16. októbra 1995 a 14. mája 1996 sa uskutočnili protiprávne diskusie o zvýšeníach budúcich cien.
- 83 Po štvrté, pokiaľ ide o stretnutia Euroitalia z 31. januára a 22. septembra 1997, 26. januára a 16. októbra 1998, 7. mája 1999, ako aj 31. januára a 28. októbra 2002, žalobkyňa poznamenáva, že ona a iní účastníci počas týchto stretnutí „oznámili svoj úmysel nepristúpiť k zvýšeniu [cien] vo svojich cenníkoch, hoci ďalší účastníci stretnutí vyhlásili, že už uskutočnili zvýšenia svojich cien, aj výrazné“.

- 84 V tejto súvislosti treba na jednej strane najskôr uviesť, že ako Komisia správne poznamenala vo svojich písomných pripomienkach, okolnosť, že žalobkyňa informovala ostatných účastníkov stretnutí uvedených v predchádzajúcom bode o skutočnosti, že nebude uplatňovať zvyšovania budúcich cien, nemá vplyv na konštatovanie, že na týchto stretnutiach sa uskutočnili protiprávne diskusie o zvyšovaniach budúcich cien, na ktorých sa podieľala (pozri odôvodnenia 412, 422, 425, 427, 431, 434, 448 a 451 napadnutého rozhodnutia). Na druhej strane a v každom prípade skutočnosť, že žalobkyňa sa rozhodla nezvýšiť svoje ceny, nemožno považovať za jej vedomé dištancovanie sa od protiprávných činností príslušného kartelu, keďže zúčastňovaním sa uvedených stretnutí mohla získať prospech z informácií, ktoré poskytovali jej konkurenti.
- 85 Následne pokiaľ ide konkrétnejšie o stretnutie z 31. januára 1997, v súvislosti s ktorým žalobkyňa tvrdí, že zamýšľané zvýšenia cien boli extrémne rozmanité, a ktoré Komisia uviedla v odôvodnení 422 napadnutého rozhodnutia, treba uviesť, že rozmanitosť uvedených zvýšení nemá vplyv na konštatovanie, že diskusie, o ktoré ide, mohli ovplyvniť správanie podnikov, zúčastňujúcich sa uvedených stretnutí, na trhu.
- 86 Napokon pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne týkajúce sa stretnutia z 26. januára 1998, podľa ktorého Komisia v odôvodnení 427 napadnutého rozhodnutia nepreukázala, že účastníci kontrolovali uplatňovanie zvýšenia cien, o ktorých sa rozhodlo predtým, na jednej strane treba konštatovať, že aj keby sa predpokladalo, že toto tvrdenie je dôvodné, nezmenilo by to konštatovanie, že diskusie, ktoré sa uskutočnili počas tohto stretnutia, boli protiprávne, keďže sa týkali zvýšenia cien, ktoré malo nastať v roku 1998, čo žalobkyňa nespochybňuje. Na druhej strane a v každom prípade ako vyplýva z obsahu stretnutí Euroitalia, najmä stretnutí z 20. apríla 1993 (pozri odôvodnenie 413 napadnutého rozhodnutia), 22. marca 1994 (pozri odôvodnenie 415 uvedeného rozhodnutia) a 14. mája 1996 (pozri odôvodnenie 420 napadnutého rozhodnutia), čo žalobkyňa nespochybnila, účastníci týchto stretnutí sa informovali o svojich predchádzajúcich zvýšeníach cien, v dôsledku čoho mohol každý z konkurentov priamo kontrolovať uplatňovanie zvýšení cien, ktoré boli predtým ohlasované.
- 87 Vzhľadom na konštatovania uvedené v bodoch 71 až 86 vyššie treba druhú výhradu žalobkyne, podľa ktorej, v podstate, diskusie, ktoré sa uskutočnili v rámci Euroitalia a Michelangelo a na ktorých sa podieľala, nemali protisúťažnú povahu, zamietnuť ako nedôvodnú.
- 88 V treťom rade sa žalobkyňa domnieva, že Komisia na rozdiel od toho, na čo ju zaväzuje judikatúra, nevyhodnotila, do akej miery výmena informácií medzi konkurentmi v prejednávanej veci zmierňovala alebo odstránila stupeň neistoty o fungovaní dotknutého trhu. V prejednávanej veci charakteristické vlastnosti relevantného trhu podľa nej preukázali, že sporné postupy nemohli skresliť hospodársku súťaž na uvedenom trhu. Najskôr tvrdí, že v zásade iba v prípade trhu vyznačujúceho sa obmedzeným počtom subjektov by mohla výmena informácií skresliť hospodársku súťaž na uvedenom trhu. Spoločný trhový podiel podnikov zúčastňujúcich sa stretnutí Michelangelo a Euroitalia bol pritom podľa nej nižší ako 40 %. Následne uvádza, že neexistovali prekážky vstupu na tento trh. Navyše tvrdí, že konkurencieschopnosť a zmluvná sila na úrovni dopytu boli vysoké. Napokon uvádza, že ponuka, najmä v odvetví vodovodných batérií, bola osobitne rozdrobená.
- 89 Treba pripomenúť, že podľa judikatúry uvedenej v bode 57 vyššie je výmena informácií v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže, pokiaľ zmierňuje alebo odstraňuje stupeň neistoty o fungovaní dotknutého trhu, čo vedie k obmedzeniu hospodárskej súťaže medzi podnikmi.
- 90 V tejto súvislosti Súdny dvor tiež rozhodol, že zlučiteľnosť systému výmeny informácií s pravidlami hospodárskej súťaže Únie sa nemôže posudzovať abstraktne. Závisí od hospodárskych podmienok na dotknutých trhoch a charakteristických vlastností systému, o ktorý ide, najmä od účelnosti, podmienok vstupu a účasti na výmene, ako aj od povahy vymieňaných informácií – ktoré môžu byť napríklad verejné alebo dôverné, súhrnné alebo detailné, historické alebo súčasné – a ich pravidelnosti a významu pre určenie cien, objemu alebo podmienok plnenia (rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný v bode 58 vyššie, bod 54).

- 91 V prejednávanej veci treba uviesť, že z napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva protizákonnosť diskusií, o ktoré ide, vzhľadom na pravidlá hospodárskej súťaže. Vzájomné oznamovanie individuálnych zvýšení budúcich cien podnikmi, ktoré boli členmi Euroitalia a Michelangelo a o ktorých žalobkyňa na pojednávaní spresnila, že predstavovali 38 % trhu s vodovodnými batériami v Taliansku, museli mať za cieľ alebo následok zníženie stupňa neistoty konkurentov o budúcom fungovaní trhu. Žalobkyňa okrem iného neuviedla nijaké vysvetlenie pokiaľ ide o alternatívny cieľ, ktorý by mohla prípadne mať táto výmena dôverných informácií.
- 92 Vzhľadom na to, že konkurenti zúčastňujúci sa protiprávných diskusií mali významný podiel na trhu vodovodných batérií v Taliansku, keďže spolu mali na uvedenom trhu podiel od 38 do 40 %, výmena informácií týkajúcich sa uplatňovania zvýšenia budúcich cien nevyhnutne znižovala stupeň neistoty, ktorá by mala medzi nimi existovať, a povzbudzovala ich k zvyšovaniu cien, pričom znižovala riziko straty ich trhových podielov.
- 93 Za týchto okolností bolo koordinovanie zvýšení cien v prejednávanej veci vzhľadom na štruktúru talianskeho trhu s vodovodnými batériami protisúťažné.
- 94 Ostatné tvrdenia uvedené žalobkyňou nemôžu vyvrátiť záver uvedený v predchádzajúcom bode.
- 95 Najskôr, tvrdenie žalobkyne, že z judikatúry vyplýva, že ak je ponuka rozdrobená, rozširovanie a výmena informácií medzi konkurentmi môžu byť neutrálne, dokonca pozitívne, pre konkurencieschopnosť na trhu (pozri najmä rozsudok Asnef-Equifax a Administración del Estado, už citovaný v bode 58 vyššie, bod 58), nemá vplyv na konštatovania uvedené v bodoch 90 a 91 vyššie, podľa ktorých výmeny informácií o zvýšení budúcich cien medzi konkurentmi, ktorí mali od 38 do 40 % podiel na trhu vodovodných batérií, mali za cieľ a nevyhnutne za následok záporný vplyv na hospodársku súťaž. Toto tvrdenie treba teda zamietnuť ako neúčinné.
- 96 Následne žalobkyňa tvrdí, že neexistencia prekážok vstupu na taliansky trh s vodovodnými batériami, ako aj konkurencieschopnosť a vysoká zmluvná sila na úrovni dopytu od veľkoodberateľov, mohli obmedziť účinky výmeny informácií týkajúcich sa zvyšovania cien zamýšľaného konkurentmi na tomto trhu. V tejto súvislosti treba uviesť, že aj keby sa preukázali tieto osobitosti talianskeho trhu s vodovodnými batériami, nič to nemení na skutočnosti, že žalobkyňa neuviedla nijaký dôkaz, ktorý by v prejednávanej veci preukázal, že uvedené osobitosti viedli k odstráneniu následkov protisúťažných postupov, o ktoré ide. Toto tvrdenie teda musí byť teda zamietnuté ako nedôvodné.
- 97 Za týchto okolností treba zamietnuť tretiu výhradu žalobkyne a v dôsledku toho všetky tri výhrady, ktoré uviedla v rámci druhého žalobného dôvodu.
- 98 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy a so zreteľom na rozličné porušenia, ktoré žalobkyňa namietala a ktoré sú uvedené v bode 48 vyššie, treba konštatovať, že nepreukázala, že po prvé Komisia vychádzala z nesprávneho posúdenia skutkových okolností, keď usúdila, na jednej strane, že diskusie, ktoré sa uskutočnili počas stretnutí, ktoré uvádza, boli protisúťažné (pozri body 67 až 87 vyššie), a na druhej strane, že mohli spôsobiť narušenie hospodárskej súťaže (pozri body 88 až 97 vyššie), a po druhé, že porušila článok 101 ZFEÚ tým, že skutkové okolnosti kvalifikovala ako protisúťažné (pozri body 50 až 66 vyššie). Z týchto konštatovaní navyše na jednej strane vyplýva, že žalobkyňa nepreukázala, že Komisia zneužila právomoci tým, že dospela k záveru o podieľaní sa žalobkyne na porušení článku 101 ZFEÚ. Na druhej strane Komisia neporušila svoju povinnosť odôvodnenia, keďže ako vyplýva najmä z odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvedených v bodoch 61, 69, 71, 76, 79, 84 až 86 vyššie, Komisia z právneho hľadiska dostatočne uviedla dôvody, prečo sa domnievala, že žalobkyňa sa podieľala na protisúťažných diskusiách v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 99 Druhý žalobný dôvod ako celok teda musí byť zamietnutý.

O treťom žalobnom dôvode založenom na pochybeniach a porušeníach, ktorých sa Komisia údajne dopustila pri výpočte sumy pokuty

- 100 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila viacerých pochybení a porušení v rámci výpočtu sumy pokuty, ktorá jej bola uložená. V tejto súvislosti uvádza dve zásadné výhrady.
- 101 Svojou prvou výhradou žalobkyňa tvrdí, že Komisia sa dopustila rôznych porušení týkajúcich sa uplatnenia koeficientov vo výške 15 %, ktoré použila v odôvodneniach 1220 a 1225 napadnutého rozhodnutia. Najskôr tvrdí, že Komisia porušila svoju povinnosť odôvodnenia pokiaľ ide o určenie uvedených koeficientov. Následne uvádza, že vychádzala z nesprávneho posúdenia pri určení uvedených koeficientov a porušila zásadu individualizácie trestov a osobnej zodpovednosti, ako aj zásadu proporcionality, tým, že na ňu uplatnila tieto koeficienty, hoci jej úloha v konštatovanom porušení bola podľa nej menej dôležitá ako úloha ostatných podnikov. V rámci toho žalobkyňa tiež poznamenáva, že napadnuté rozhodnutie si odporuje, keďže Komisia bez toho, aby rozlišovala medzi podnikmi, sa domnievala, že porušenie sa týkalo šiestich členských štátov. Porušenie vytýkané žalobkyňi sa však podľa nej týkalo len Talianska. Napokon tvrdí, že Komisia porušila zásadu rovnosti zaobchádzania, keďže mala údajne rozlišovať medzi podnikmi, ktoré sa podieľali na jedinom porušení, a podnikmi, ktoré sa podieľali na jedinej časti tohto porušenia, ako je žalobkyňa. Komisia teda podľa nej nemohla použiť rovnaké koeficienty na sankcionovanie všetkých podnikov, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie.
- 102 Treba konštatovať, že všetky porušenia, ktoré namieta žalobkyňa a ktoré sú uvedené v bode 101 vyššie, smerujú k spochybneniu, len z rôznych pohľadov, koeficientov 15 % obratu spojeného s predajom vodovodných batérií v Taliansku zo strany žalobkyne, ktoré Komisia použila na výpočet základnej sumy pokuty, v súlade na jednej strane s bodmi 21 až 23 usmernení z roku 2006 a na druhej strane bodu 25 uvedených usmernení. Za týchto okolností treba v prvom rade pripomenúť pravidlá, ktoré sa uplatňujú na výpočet základnej sumy pokuty stanovenej usmerneniami z roku 2006, v druhom rade pripomenúť dôvody, ktoré uviedla Komisia na podporu svojej voľby uplatniť koeficient 15 %, a v treťom rade preskúmať, či sa týmto postupom dopustila pochybení a porušení, ktoré namieta žalobkyňa.
- 103 V prvom rade, pokiaľ ide o pravidlá, ktoré sa uplatňujú na výpočet základnej sumy pokuty, treba pripomenúť, že podľa bodov 9 až 11 usmernení z roku 2006 metóda používaná Komisiou pri stanovovaní pokút zahŕňa dve fázy. Komisia najskôr určí základnú sumu pre každý podnik alebo združenie podnikov. Potom môže túto základnú sumu upraviť smerom nahor alebo nadol, a to vzhľadom na priťažujúce alebo poľahčujúce okolnosti, ktoré charakterizujú účasť každého z dotknutých podnikov.
- 104 Pokiaľ ide konkrétne o prvú fázu metódy stanovenia pokút, podľa bodov 21 až 23 usmernení z roku 2006 sa zohľadňovaná časť hodnoty predaja (ďalej len „koeficient ‚závažnosti porušenia‘“) stanoví na úrovni, ktorá môže dosiahnuť až 30 %, pričom sa zohľadní určitý počet okolností, ako sú povaha porušenia, kumulovaný podiel všetkých zúčastnených strán na trhu, geografický rozsah porušenia a uskutočnenie alebo neuskutočnenie porušenia, pričom dohody o určení cien, rozdelení trhu a obmedzení výroby patria svojou samotnou povahou medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže. V zmysle bodu 25 usmernení z roku 2006 je spresnené, že Komisia s cieľom odstrašujúceho účinku zahrnie do základnej sumy podiel umožňujúci vypočítanie dodatočnej sumy (ďalej len „koeficient ‚dodatočnej sumy‘“) na úrovni od 15 do 25 % hodnoty predaja, pričom zohľadní okolnosti uvedené vyššie.

105 V druhom rade, pokiaľ ide o určenie koeficientu hodnoty predaja každého z dotknutých podnikov, ktorý použila Komisia v napadnutom rozhodnutí, treba uviesť, že odôvodnenia 1211 až 1214 tohto rozhodnutia znejú:

„(1211) Horizontálne dohody o určení cien patria svojou samotnou povahou medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže. Osoby, ktorým je určené [napadnuté rozhodnutie], sa podieľali na jedinom komplexnom a pokračujúcom porušení článku 101 ZFEÚ a článku 53 Dohody EHP, so spoločným cieľom skresliť hospodársku súťaž na trhu kúpeľňových doplnkov a príslušenstva (pozri oddiel 5). Tajné dohody sa vzťahovali na prinajmenšom šesť členských štátov, týkali sa všetkých podskupín výrobkov, ktoré boli predmetom vyšetrovania, uplatňovali sa výlučne v prospech výrobcov, ktorí boli členmi kartelu, a na ujmu ich zákazníkov a v konečnom dôsledku spotrebiteľov.

(1212) Kombinovaný trhový podiel podnikov, u ktorých bolo zistené porušenie, sa líši v závislosti od členského štátu, ale odhaduje sa na približne 54,3 % pre všetky skupiny výrobkov a vo všetkých členských štátoch, na ktoré sa vzťahuje vyšetrovanie Komisie. Toto číslo nezohľadňuje trhové podiely ostatných malých účastníkov, ktoré nie sú osobami, ktorým je určené [napadnuté rozhodnutie].

(1213) Kartel sa týkal najmenej šiestich členských štátov, a to Nemecka, Rakúska, Belgicka, Francúzska, Talianska a Holandska.

(1214) Zistilo sa, že vo všeobecnosti sa porušenie uplatňovalo..., hoci stále neexistuje dostatok dôkazov na vyvodenie záveru, že k tomu vždy dochádzalo prísny spôsobom“.

106 Pokiaľ ide o koeficient „závažnosti porušenia“, Komisia v odôvodnení 1220 napadnutého rozhodnutia na základe úvah uvedených v predchádzajúcom bode uviedla:

„(1220) Z toho vyplýva, že vzhľadom na okolnosti uvedené v tomto bode, najmä povahu porušenia, musí byť časť hodnoty predaja každého dotknutého podniku, ktorá sa použije na určenie základnej čiastky pokuty, vo výške 15 %“.

107 Pokiaľ ide o koeficient „dodatočnej sumy“, Komisia v odôvodnení 1225 napadnutého rozhodnutia uviedla:

„(1225) Vzhľadom na okolnosti tejto veci a so zreteľom na kritériá uvedené [v odôvodneniach 1210 až 1220 napadnutého rozhodnutia] je percento, ktoré sa má uplatňovať ako [koeficient „dodatočnej sumy“], 15 %“.

108 Z dôvodov uvedených v odôvodneniach 1211 až 1214, 1220 a 1225 napadnutého rozhodnutia teda vyplýva, že Komisia odôvodnila uplatňovanie koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % tým, že sa oprela o posúdenie, podľa ktorého podniky sankcionované napadnutým rozhodnutím sa podieľali na jedinom porušení v odvetví kúpeľňových doplnkov a príslušenstva vzťahujúcom sa na tri podskupiny výrobkov v šiestich členských štátoch, a že „horizontálna dohoda o určení cien“, ktorá sa v danom prípade uplatňovala, patrí medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže z dôvodu svojej samotnej povahy.

109 Ako však žalobkyňa správne poznamenáva, Komisia sa na jednej strane domnievala, v odôvodnení 879 napadnutého rozhodnutia, a na druhej strane potvrdila, vo svojich písomných pripomienkach, že bolo potrebné usudzovať, že žalobkyňa, rovnako ako ostatní talianski nezávislí výrobcovia sankcionovaní v uvedenom rozhodnutí, sa podieľali len na časti porušenia v Taliansku týkajúcej sa vodovodných batérií a keramiky, nie však sprchových kútov, „ak neexistujú dôkazy o tom, že si boli vedomé

celkového rozsahu kartelu“. To viedlo Komisiu k tomu, že v článku 1 ods. 5 bode 18 napadnutého rozhodnutia najmä uviedla, že žalobkyňa sa dopustila porušenia spojeného s kúpeľňovými doplnkami a príslušenstvom v Taliansku.

- 110 Práve vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 105 až 109 vyššie treba v treťom rade preskúmať päť pochybení a porušení, ktoré namieta žalobkyňa a ktoré sú uvedené v bode 101 vyššie.
- 111 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne, že Komisia porušila svoju povinnosť odôvodnenia, treba pripomenúť judikatúru, podľa ktorej v oblasti stanovenia základnej sumy pokuty Komisia splní svoju povinnosť odôvodnenia, keď vo svojom rozhodnutí uvedie kritériá posúdenia, ktoré jej umožnili zmerať závažnosť porušenia, ku ktorému došlo, pričom v ňom nemusí uviesť podrobnejšie vysvetlenie alebo číselné údaje týkajúce sa spôsobu výpočtu pokuty (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, bod 252 a tam citovanú judikatúru).
- 112 V prejednávanej veci treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia uviedla, v odôvodneniach 1211 až 1214, 1220 a 1225 napadnutého rozhodnutia, pripomenutých v bodoch 105 až 107 vyššie, dôvody, ktoré ju viedli k tomu, že v odôvodneniach 1220 a 1225 napadnutého rozhodnutia použila koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 %.
- 113 Za týchto okolností tvrdenie žalobkyne, že Komisia porušila svoju povinnosť odôvodnenia, musí byť zamietnuté ako nedôvodné.
- 114 Po druhé, pokiaľ ide o nesprávne posúdenie skutkových okolností, ktoré uvádza žalobkyňa, treba konštatovať, že Komisia sa nesprávne domnievala, že koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % sú odôvodnené v dôsledku skutočnosti, že podniky, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie, sa podieľali na jedinom porušení týkajúcom sa troch podskupín výrobkov v šiestich členských štátoch. Ako totiž Komisia sama uviedla v odôvodnení 879 napadnutého rozhodnutia, žalobkyňa sa podieľala na porušení týkajúcom sa koordinovania zvyšovania cien v Taliansku, nie však v ostatných piatich členských štátoch uvedených v bode 1 vyššie, pričom protiprávne diskusie, ktoré sa uskutočnili, sa týkali vodovodných batérií a keramiky, no netýkali sa sprchových kútov. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že žalobkyňa v tomto rámci nespochybňuje posúdenie Komisie, podľa ktorého sa podieľala na porušení týkajúcom sa nielen vodovodných batérií, ale aj keramiky.
- 115 Z konštatovania Komisie uvedeného v odôvodnení 879 napadnutého rozhodnutia teda vyplýva, že nemohla riadne opodstatniť, že na žalobkyňu uplatnila koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 %, dôvodom, že sa podieľala na jedinom porušení týkajúcom sa troch podskupín výrobkov a šiestich území. Treba teda konštatovať, že Komisia v tejto súvislosti vychádzala z nesprávneho posúdenia skutkových okolností.
- 116 Najskôr, tvrdenia Komisie, v ktorých uvádza, že suma pokuty uloženej žalobkyni odráža to, že sa podieľala len na časti zisteného porušenia týkajúcej sa Talianska, že zohľadnená hodnota predajov každého podniku odráža jeho osobnú, skutočnú a konkrétnu účasť na porušení a že koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % sú vzhľadom na závažnosť porušenia, ktorého sa dopustila, mierne, sú neúčinné. Nijaké z týchto tvrdení totiž nevyvracia konštatovanie, že Komisia pri uplatňovaní koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % nemohla platne vychádzať z dôvodu uvedeného v bode 115 vyššie.
- 117 Následne treba konštatovať, že tvrdenia uvedené Komisiou, že dodržala jednotlivé etapy výpočtu pokuty stanovené usmerneniami z roku 2006, že použila údaje o obrate, ktoré jej poskytli podniky, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie, že disponuje voľnou úvahou pri stanovení sumy pokuty a že

závažnosť porušenia, na ktorom sa žalobkyňa podieľala, sa odráža v zohľadnenej výške hodnoty predaja, sú takisto neúčinné. Tieto tvrdenia totiž nemajú vplyv na konštatovanie, že Komisia nemohla vychádzať z dôvodu uvedeného v bode 115 vyššie.

- 118 Napokon treba zamietnuť tvrdenie, ktoré uviedla Komisia v odpovedi na otázky Všeobecného súdu na pojednávaní, že rozdiel v geografickom rozsahu vyplývajúci z podieľaní sa podnikov na jednej strane na jedinom porušení ako celku, a na druhej strane len pokiaľ ide o územie Talianska, neodôvodňuje uplatnenie rozdielných koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“. Porušenie vzťahujúce sa na šesť území v rámci Únie a týkajúce sa troch podskupín výrobkov totiž nemožno platne považovať za rovnako závažné ako porušenie, ku ktorému došlo len na území jedného členského štátu a týka sa dvoch podskupín výrobkov. Vzhľadom na dosah jeho účinkov na hospodársku súťaž v rámci Únie sa toto prvé porušenie musí považovať za závažnejšie ako toto druhé porušenie.
- 119 Vzhľadom na úvahy uvedené v bodoch 114 až 118 vyššie treba konštatovať, že Komisia dvakrát vychádzala z nesprávneho posúdenia, keď uplatňovanie koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % odôvodnila skutočnosťou, že žalobkyňa sa podieľala na jedinom porušení vzťahujúcom sa na šesť území v rámci Únie a týkajúcom sa troch podskupín výrobkov. Treba teda vyhovieť tvrdeniu žalobkyne v tejto súvislosti.
- 120 Po tretie, pokiaľ ide o údajné porušenie zásady proporcionality, treba pripomenúť, že v rámci konaní začatých Komisiou na sankcionovanie porušení pravidiel hospodárskej súťaže uplatnenie tejto zásady znamená, že pokuty nesmú byť neprimerané vzhľadom na sledované ciele, t. j. vzhľadom na dodržanie týchto pravidiel, a že výška pokuty uloženej podniku za porušenie v oblasti hospodárskej súťaže musí byť primeraná porušeniu posudzovanému ako celok a musí najmä prihliadať na jeho závažnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, JFE Engineering a i./Komisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501, bod 532). Konkrétne, zásada proporcionality znamená, že Komisia musí stanoviť pokutu proporcionálne k okolnostiam, ktoré zohľadnila pri posúdení závažnosti porušenia, a tieto okolnosti musí v tejto súvislosti uplatňovať koherentným a objektívne odôvodneným spôsobom (rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2006, Jungbunzlauer/Komisia, T-43/02, Zb. s. II-3435, body 226 až 228, a rozsudok Všeobecného súdu z 28. apríla 2010, Amann & Söhne a Cousin Filterie/Komisia, T-446/05, Zb. s. II-1255, bod 171).
- 121 V prejednávanej veci treba konštatovať, že žalobkyňa sa podieľala na porušení spočívajúcom v uplatňovaní koordinovania zvýšenia budúcich cien, že toto koordinovanie sa netýkalo len vodovodných batérií, ako bolo konštatované v rámci druhého žalobného dôvodu, ale aj keramiky, čo žalobkyňa v rámci svojej žaloby nespochybnila, a že toto porušenie sa týkalo celého územia Talianska. Za týchto okolností bola Komisia podľa bodov 21 až 23 a 25 usmernení z roku 2006 oprávnená usudzovať, že koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % sú v súlade so zásadou proporcionality.
- 122 Preto treba tvrdenie žalobkyne, že Komisia porušila zásadu proporcionality, zamietnuť ako nedôvodné.
- 123 Po štvrté, pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že Komisia porušila zásady individualizácie trestov a osobnej zodpovednosti, treba pripomenúť, že podľa judikatúry je pri uplatňovaní tejto zásady Komisia povinná pri posúdení závažnosti týkajúcej sa účasti každého z porušovateľov na karteli zohľadniť skutočnosť, že niektorí porušovatelia prípadne nie sú uznaní za zodpovedných za všetky časti tohto kartelu (pozri rozsudok Všeobecného súdu z 19. mája 2010, Chalkor/Komisia, T-21/05, Zb. s. II-1895, bod 100 a tam citovanú judikatúru).
- 124 Ako bolo konštatované v bode 115 vyššie, v prejednávanej veci je pravda, že Komisia nesprávne odôvodnila, prečo na žalobkyňu uplatnila koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 %, na základe usudzovania, že sa podieľala na jedinom porušení týkajúcom sa šiestich území a troch podskupín výrobkov, napriek skutočnosti, že sama v odôvodnení 879 napadnutého rozhodnutia priznala, že zodpovednosť žalobkyne možno vyvodiť len vo vzťahu k jej členstvu v karteli na talianskom

- trhu, pokiaľ ide o dve podskupiny výrobkov. Treba však tiež konštatovať, že ako bolo uvedené v bode 121 vyššie, uplatnenie koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % na žalobkyňu je odôvodnené vzhľadom na závažnosť porušenia, ktorého sa sama dopustila.
- 125 Za týchto okolností Komisia neporušila zásady individualizácie trestov a osobnej zodpovednosti tým, že žalobkyňu stanovila koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 %.
- 126 Toto tvrdenie žalobkyne sa preto musí odmietnuť ako nedôvodné.
- 127 Po piate, pokiaľ ide o porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, ktoré uvádza žalobkyňa, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je zásada rovnosti zaobchádzania porušená, ak sa s porovnateľnými situáciami zaobchádza rozdielne alebo ak sa s rozdielnymi situáciami zaobchádza rovnako, okrem prípadu, ak je takéto zaobchádzanie objektívne odôvodnené (rozsudky Súdneho dvora z 13. decembra 1984, *Sermide*, 106/83, Zb. s. 4209, bod 28, a Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2009, *Hoechst/Komisia*, T-161/05, Zb. s. II-3555, bod 79).
- 128 V prejednávanej veci treba konštatovať, že na všetky osoby, ktorým bolo určené napadnuté rozhodnutie, sa uplatňovali koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 %, hoci na rozdiel od podnikov podieľajúcich sa na jedinom porušení vzťahujúcim sa na tri podskupiny výrobkov v šiestich členských štátoch žalobkyňa, rovnako ako štyri ďalšie talianske podniky sankcionované v článku 1 ods. 5 napadnutého rozhodnutia, mohla byť uznaná za zodpovednú za konštatované porušenie len pokiaľ ide o jeho časť týkajúcu sa Talianska. Porušenie, na ktorom sa podieľala žalobkyňa, bolo preto, pokiaľ ide o geografický rozsah a dotknuté výrobky, menej závažné ako porušenie, ktorého sa dopustili iné osoby, ktorým bolo určené napadnuté rozhodnutie a ktoré sa podieľali na jedinom porušení vzťahujúcim sa na šesť území a tri podskupiny výrobkov. No aj keby sa predpokladalo, že treba usudzovať, že Komisia mala pri určovaní uvedených koeficientov zaobchádzať s podnikmi podieľajúcimi sa na jedinom porušení vzťahujúcim sa na šesť území a všetky tri podskupiny výrobkov rozdielne v porovnaní s podnikmi, ktoré sa podieľali na jedinom porušení len na území jedného členského štátu a pokiaľ ide o dve podskupiny výrobkov, nič to nemení na skutočnosti, že žalobkyňa by nemohla mať prospech z takéhoto rozdielného zaobchádzania. Ako bolo totiž uvedené v bode 121 vyššie, koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % uplatnené na žalobkyňu predstavujú sadzby, ktoré sú primerané závažnosti porušenia, ktorého sa dopustila. Chýbajúce rozdielne zaobchádzanie, pokiaľ ide o všetky podniky, ktorým bolo určené napadnuté rozhodnutie, preto žalobkyňu nepoškodilo.
- 129 Za týchto okolností treba zamietnuť tvrdenie žalobkyne, že Komisia ju poškodila porušením zásady rovnosti zaobchádzania, ako nedôvodné.
- 130 Vzhľadom na všetko, čo bolo uvedené, treba vyhovieť tvrdeniu žalobkyne, ktorým uvádza, že Komisia dvakrát vychádzala z nesprávneho posúdenia, a vo zvyšnej časti prvú výhradu zamietnuť.
- 131 Svojou druhou výhradou žalobkyňa spochybňuje odmietnutie Komisie priznať jej podľa bodu 29 usmernení z roku 2006 zníženie pokuty z dôvodu jej obmedzeného podieľania sa na porušení. Na podporu tejto žiadosti uvádza dve zásadné tvrdenia. Po prvé, údajne vždy sledovala samostatnú obchodnú stratégiu, ako to podľa nej vyplýva z množstva stretnutí, ktoré sa uskutočnili od 15. marca 1993 do 28. októbra 2002, na ktorých údajne oznámila svoj úmysel nepristúpiť k zvýšeniu svojich cien. Údajne sa teda jednoznačne a zreteľne distancovala od dohôd, s ktorými ostatní členovia kartelu vyjadrili svoj súhlas. Po druhé sa domnieva, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nesprávne odmietla tvrdenie, že by sa jej malo priznať zníženie pokuty, keďže jej úloha v rámci porušenia bola podľa nej menej dôležitá ako úlohy ostatných členov kartelu. Hodnota predaja výrobkov, ktorá nepochybne predstavuje jeden z prvkov posúdenia vplyvu, ktorý mohol vykonávať podnik z dôvodu svojho hospodárskeho významu, totiž podľa nej neodráža stupeň závažnosti jeho účasti na porušení. Okrem

toho tvrdí, že to boli medzinárodné podniky, kto bol pri vzniku protisúťažných postupov, o ktoré ide, v rámci Euroitalia a Michelangelo a kto sa podieľal na protiprávných postupoch vo viacerých členských štátoch.

132 Bod 29 usmernení z roku 2006 znie:

„Komisia môže znížiť základnú výšku pokuty ak zistí existenciu poľahčujúcich okolností, napríklad:

- ak podnik dokáže, že ukončil porušenie hneď po prvom zásahu Komisie. Táto okolnosť sa nepoužije v prípade dohôd alebo praktík tajnej povahy (najmä kartelov);
- ak podnik dokáže, že porušenie bolo spáchané z nedbalosti;
- ak podnik dokáže, že jeho účasť na porušení je významne znížená a v dôsledku toho preukáže, že v dobe, keď bol stranou dohôd predstavujúcich porušenie, sa v skutočnosti vyhýbal ich uplatňovaniu a choval sa na trhu konkurenčným spôsobom. Samotná skutočnosť, že sa určitý podnik podieľal na porušení v kratšom časovom období ako ostatné podniky, sa nebude považovať za poľahčujúcu okolnosť, pretože táto okolnosť je už zohľadnená v [základnej] výške pokuty;
- ak dotknutý podnik účinne spolupracuje s Komisiou nad rámec oznámenia zhovievavosti a zákonom stanovenej povinnosti spolupráce;
- ak protikonkurenčné správanie bolo povolené, alebo podporované verejnými orgánmi alebo predpismi.“

133 Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť uvedenú v bode 29 tretej zarážke usmernení z roku 2006, ktorá je vzhľadom na tvrdenia uvedené žalobkyňou ako jediná relevantná, treba pripomenúť, že ako Komisia uviedla v odôvodnení 1252 napadnutého rozhodnutia, z judikatúry vyplýva, že na to, aby sa podniku mohlo priznať zníženie pokuty za neuplatňovanie kartelu, musia okolnosti preukazovať, že v období, počas ktorého podnik pristúpil k protiprávnym dohodám, sa skutočne zdržal ich uplatňovania zachovávaním súťažného správania na trhu, alebo že prinajmenšom jasne a podstatným spôsobom porušoval povinnosti týkajúce sa uplatňovania kartelu do takej miery, že to narušilo jeho fungovanie (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2006, Daiichi Pharmaceutical/Komisia, T-26/02, Zb. s. II-713, bod 113).

134 V prejednávanej veci treba na jednej strane uviesť, že tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého vždy sledovala samostatnú obchodnú stratégiu, nie je vecne podložené. Ako bolo konštatované v rámci preskúmania druhého žalobného dôvodu vyššie, (pozri najmä body 52 až 87 vyššie), podniky, ktoré boli členmi Euroitalia, si vymieňali informácie o minulých zvýšeníach svojich cien a kontrolovali, či konkurenti uplatňovali zvýšenia budúcich cien, o ktorých predtým diskutovali.

135 Na druhej strane a v každom prípade žalobkyňa neuviedla nijaké tvrdenie ani dôkaz, ktoré by preukazovali, že sa skutočne zdržala uplatňovania zvýšení cien diskutovaných na stretnutiach Euroitalia a Michelangelo. Naopak, ako Komisia správne uviedla vo svojich tabuľkách, ktoré tvoria prílohy 6 a 7 napadnutého rozhodnutia, žalobkyňa sa zúčastnila takmer všetkých stretnutí v rámci Euroitalia a veľkého počtu stretnutí Michelangelo, počas ktorých sa uskutočňovali protiprávne diskusie.

136 Za týchto okolností treba konštatovať, že Komisia nijako nepochybila, keď žalobkyni z tohto dôvodu nepriznala nijaké zníženie pokuty.

137 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na jednej strane čiastočne vyhovieť tretiemu žalobnému dôvodu a na druhej strane v zostávajúcej časti zamietnuť tento žalobný dôvod, rovnako ako prvý a druhý žalobný dôvod.

- 138 Pokiaľ ide o dôsledky, ktoré sa majú vyvodíť z návrhu na čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia, po prvé ho treba zamietnuť v rozsahu, v akom sa týka článku 1 ods. 5 bodu 18 napadnutého rozhodnutia.
- 139 Po druhé, na jednej strane, keďže Komisia správne rozhodla, že žalobkyňa sa dopustila porušenia ustanovení článku 101 ZFEÚ, bola oprávnená na základe ustanovení článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 uvedených v odôvodnení 1182 napadnutého rozhodnutia rozhodnúť, v článku 2 ods. 17 napadnutého rozhodnutia, že žalobkyni uloží pokutu. Treba teda zamietnuť návrh na čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týka článku 2 ods. 17 uvedeného rozhodnutia.
- 140 Na druhej strane, keďže článok 2 ods. 17 napadnutého rozhodnutia stanovuje sumu pokuty, ktorá sa má uložiť žalobkyni, vzhľadom na to, že žalobkyňa v rámci druhej časti žalobných návrhov subsidiárne navrhuje, aby Všeobecný súd znížil sumu pokuty, ktorá jej bola uložená, tento súd vyvodí dôsledky z pochybení konštatovaných v bode 119 vyššie vo vzťahu k stanoveniu uvedenej sumy v rámci preskúmania tejto časti žalobných návrhov.
- 141 Z toho, čo bolo uvedené v bodoch 138 až 140 vyššie, vyplýva, že treba v celom rozsahu zamietnuť návrh na čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia.

O návrhoch predložených subsidiárne, na zrušenie alebo zníženie sumy pokuty uloženej žalobkyni

- 142 Vzhľadom na druhú časť žalobného návrhu, ktorou sa žalobkyňa domáha, aby Všeobecný súd zrušil pokutu, ktorá jej bola uložená, alebo znížil jej sumu (pozri bod 15 vyššie), mu prislúcha, aby v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci preskúmal na jednej strane dôsledky pochybení, ktorých sa dopustila Komisia a ktoré sú uvedené v bode 125 vyššie, pre výpočet sumy pokuty uloženej žalobkyni a na druhej strane argumentáciu, ktorú žalobkyňa uvádza na podporu svojho návrhu na zrušenie pokuty alebo zníženie jej výšky.
- 143 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa judikatúry na jednej strane Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci musí uskutočniť svoje vlastné posúdenie, pričom zohľadní všetky okolnosti prejednávanej veci a dodrží všeobecné zásady práva Únie, ako sú zásada proporcionality (pozri v tomto zmysle rozsudok Romana Tabacchi/Komisia, už citovaný v bode 17 vyššie, body 179 a 280) alebo zásada rovnosti zaobchádzania (rozsudok Súdneho dvora z 24. septembra 2009, Erste Group Bank a i./Komisia, C-125/07 P, C-133/07 P a C-135/07 P, Zb. s. I-8681, bod 187).
- 144 Na druhej strane výkon neobmedzenej právomoci neznamena preskúmanie *ex offio*. Preto s výnimkou dôvodov verejného poriadku, ako je chýbajúce alebo nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ktoré je súd povinný preskúmať *ex offio*, prináleží žalobcovi, aby uviedol žalobné dôvody proti tomuto rozhodnutiu a predložil dôkazy na podporu týchto dôvodov (pozri v tomto zmysle rozsudok Chalkor/Komisia, už citovaný v bode 17 vyššie, bod 64).
- 145 Hoci usmernenia nepočítajú so stanovením pokuty súdom Únie pri rozhodovaní na základe jeho neobmedzenej právomoci (rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. júla 2005, Brasserie nationale a i./Komisia, T-49/02 až T-51/02, Zb. s. II-3033, bod 169), Všeobecný súd považuje v prejednávanej veci za vhodné, aby sa nimi inšpiroval pri prepočte sumy pokuty, najmä z dôvodu skutočnosti, že umožňujú zohľadnenie všetkých relevantných okolností prejednávanej veci a stanovenie primeraných pokút všetkým podnikom podieľajúcim sa na zistenom porušení.
- 146 Po prvé treba pripomenúť, že Všeobecný súd na jednej strane konštatoval, v bode 115 vyššie, že Komisia pri určení koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatocnej sumy“ vo výške 15 % nesprávne vychádzala z dôvodu založeného v podstate na okolnosti, že všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje napadnuté rozhodnutie, sa podieľali na jedinom porušení. Na druhej strane takisto konštatoval, ako je

uvedené v bode 121 vyššie, že tieto koeficienty sú v súlade so zásadou proporcionality, v rozmedzí od 0 do 30 % pokiaľ ide o koeficient „závažnosti porušenia“ a v rozmedzí od 15 % do 25 % pokiaľ ide o koeficient „dodatočnej sumy“.

- 147 Je tiež nepochybne pravda, že ako bolo konštatované v bode 128 vyššie, Komisia uplatnila koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % aj pri výpočte pokút uložených podnikom podieľajúcich sa na jedinom porušení vzťahujúcom sa na tri podskupiny výrobkov v šiestich členských štátoch. Toto posledné uvedené porušenie je pritom z dôvodu svojho geografického rozsahu a počtu podskupín dotknutých výrobkov závažnejšie ako porušenie, na ktorom sa podieľala žalobkyňa.
- 148 Skutočnosť, že podnikom podieľajúcim sa na porušení vzťahujúcom sa na šesť členských štátov a tri podskupiny výrobkov by mala byť uložená pokuta vypočítaná na základe koeficientov „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vyšších ako 15 %, ktoré sa použili na sankcionovanie žalobkyne, však nemôže riadne odôvodniť, aby jej Všeobecný súd v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci stanovil pokutu, ktorej suma by nebola dostatočne odstrašujúca vzhľadom na závažnosť porušenia, na ktorom sa podieľala.
- 149 Za týchto okolností Všeobecný súd vzhľadom na usmernenia z roku 2006 a úvahy uvedené v bode 148 vyššie usudzuje, že koeficienty „závažnosti porušenia“ a „dodatočnej sumy“ vo výške 15 % sú primerané.
- 150 Po druhé, pokiaľ ide o návrh, ktorým sa žalobkyňa domáha, aby jej Všeobecný súd priznal zníženie pokuty z dôvodu, že v rámci stretnutí, ktorých sa zúčastňovala, zohrávala v porovnaní ostatnými medzinárodnými podnikmi len malú úlohu, Všeobecný súd pripomína, že ako bolo konštatované v bode 62 vyššie, žalobkyňa neuviedla nijaké tvrdenie ani dôkaz, ktoré by mohli spochybniť zistenia Komisie uvedené v odôvodneniach 467 a 492 napadnutého rozhodnutia, ktoré preukazujú, že žalobkyňa sa aktívne podieľala na uplatňovaní protiprávných postupov, o ktoré išlo, v dôsledku čoho sa jej úloha nemôže považovať za malú. Za týchto okolností Všeobecný súd usudzuje, že tvrdenie žalobkyne neopodstatňuje, aby jej z tohto dôvodu bola znížená pokuta, ktorú jej Komisia uložila vo výške 3 996 000 eur.
- 151 Za týchto okolností Všeobecný súd na jednej strane usudzuje, na základe svojej neobmedzenej právomoci, že nijaká z okolností, na ktoré sa žalobkyňa v prejednávanej veci odvoláva v akejkoľvek súvislosti, ani nijaký z dôvodov verejného poriadku neodôvodňujú, aby uplatnil uvedenú právomoc a znížil sumu pokuty, ktorú uložila Komisia. Na druhej strane usudzuje, že vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré boli pred ním uvedené, pokuta vo výške 3 996 000 eur predstavuje vzhľadom na dĺžku trvania a závažnosť porušenia, na ktorom sa podieľala žalobkyňa, vhodnú sankciu umožňujúcu primerane a s odstrašujúcim účinkom potlačiť jej protisúťažné správanie.
- 152 Zo všetkého, čo bolo uvedené, vyplýva, že pokiaľ ide o návrh predložený subsidiárne na zrušenie pokuty uloženej žalobkyni v článku 2 ods. 17 napadnutého rozhodnutia alebo zníženie jej výšky, vzhľadom na to, že uvedená suma je rovnaká ako suma stanovená Všeobecným súdom na základe jeho neobmedzenej právomoci v bode 151 vyššie, uvedený návrh treba zamietnuť.
- 153 Vzhľadom na závery vyvedené v bodoch 141 a 152 vyššie sa žaloba ako celok zamieta.

O trovách

- 154 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyňa nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Žaloba sa zamieta.**
2. **Zucchetti Rubinetteria SpA znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska komisia.**

Pelikánová

Jürimäe

van der Woude

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 16. septembra 2013.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	1
Konanie a návrhy účastníkov konania	3
Právny stav	4
O návrhu predloženom ako hlavný, na čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia	4
O prvom dôvode založenom na pochybení Komisie pri určení relevantného trhu	4
O druhom žalobnom dôvode založenom na existencii porušení spojených s kvalifikovaním diskusií v rámci Euroitalia a Michelangelo ako kartelu	7
O treťom žalobnom dôvode založenom na pochybeniach a porušeníach, ktorých sa Komisia údajne dopustila pri výpočte sumy pokuty	14
O návrhoch predložených subsidiárne, na zrušenie alebo zníženie sumy pokuty uloženej žalobkyni	20
O trovách	21